

A Nemzeti Tehetség Program 2013-2014. évi cselekvési programja

2013. június 15.

A vitaanyagban fekete színnel a rendeletervezet szövege, **korrektúrával beszúrt** a javasolt kiegészítések, vélemények találhatók.

Megjegyeznénk, hogy a körlevelünkre érkezett megyei válaszokat Bögös István kollégánk szerkesztette egybe, s az előterjesztés végére szúrta be, így a véleményeket az előterjesztés végén találják.

Sajnáljuk, hogy a kiírt időpontnál később adjuk le az összesítést, de a tanév végi „hajrá” igen megnehezítette a munkánkat. Reméljük, még nem késtek el a javaslataink!

A Nemzeti Tehetség Program

Melléklet a 22902-2/2013. számú előterjesztéshez

Melléklet az.../2013 (...) Korm. határozathoz

A Nemzeti Tehetség Program végrehajtásának 2013-2014. évi cselekvési programja

I. Általános rendelkezések

A Nemzeti Tehetség Program céljainak megvalósítása érdekében a különböző társadalmi szereplők tehetséggondozás terén végzett tevékenységét koordinálni kell

- horizontálisan: kormányzati szervekkel, országos önkormányzati szövetségekkel, országos nemzetiségi önkormányzatokkal, tehetségsegítő szervezetekkel,
- vertikálisan: az irányításuk alá tartozó szervekkel,
- egymás között, kiemelten a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórumban.

Meg kell teremteni a tehetséggondozásban érintett szereplők folyamatos tapasztalatcseréjét, rendszeresen kell szervezni szakmaközi és regionális fórumokat.

Felelősök: emberi erőforrások minisztere
közigazgatási és igazságügyi miniszter
vidékfejlesztési miniszter
nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
belügyminiszter

Határidő: folyamatos

Indikátor: évente 2 szakmaközi, széleskörű egyeztető fórum a fenti kormányzati szervek képviselőivel

A tehetségsegítő hagyományok őrzése és gazdagítása

Olyan támogatási rendszert kell működtetni, amelyik megfelelő szakmai követelmények teljesülése esetén biztosítja a már eredményesen működő tehetségsegítő programok folytatását és lehetőséget ad új kezdeményezések támogatására is.

II.1. Támogatni kell pályázati úton a kisiskolák (kisiskolai összefogással megvalósuló) tehetségazonosító és gondozó - programjainak kidolgozását és megvalósítását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 20 eredményesen lezárt program

II.2. Támogatni kell pályázati úton a 6 és 8 évfolyamos középiskolák tehetséggondozó programjainak kidolgozását és megvalósítását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 30 eredményesen lezárt program

II.3. Támogatni kell pályázati úton tehetséges tanulók/ fiatalok számára a 30 illetve 60 órás egyéni fejlesztő programok kidolgozását és megvalósítását.

Egyéni fejlesztő programokat a 30 és 60 órán túl 120 órára is lehessen tervezni.

Fontos, hogy tanévi keretben gondolkodjunk, a „keresztféléves” megoldás nem hatékony.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 70 eredményesen lezárt program

II.4. Támogatni kell pályázati úton a természettudományos és a műszaki kompetenciák, valamint a szakmatanuláshoz szükséges kompetenciák erősítését a köznevelési intézményekben.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 100 eredményesen lezárt program

II.5. Támogatni kell pályázati úton az általános iskolai, középiskolai, szakiskolai, kollégiumi, valamint a kulturális intézményekben működő tehetséggondozó műhelyeket.

Óvodai tehetséggondozó műhely is pályázhatson!

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 100 eredményesen lezárt program

II.6. Támogatni kell pályázati úton a kiváló programmal dolgozó alapfokú művészetoktatási intézmények tehetségsegítő programjainak kidolgozását és ennek megvalósítását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 80 eredményesen lezárt program

II.7. Támogatni kell pályázati úton a hagyományokkal rendelkező és az új általános iskolai, gimnáziumi, szakközépiskolai és szakiskolai tanulók számára meghirdetett, országos, felmenő rendszerű tehetséggondozó tanulmányi és művészeti versenyek megrendezését, továbbá hazai tanulók/ fiatalok és csapatok részvételét nemzetközi versenyeken.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente támogatott legfeljebb 60 hazai, eredményesen lezárt verseny, legfeljebb 15 eredményesen lezárt nemzetközi versenyen való részvétel

II.8. Támogatni kell pályázati úton a tehetségek kiválasztását segítő diáksport versenyek megrendezését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 40 eredményesen lezárt program

II.9. Támogatni kell az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyek (OKTV) és a Szakmai Előkészítő Érettségi Tantárgyak Versenyének (SZÉTV) megrendezését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 2 eredményesen lezárt program

II.10. Támogatni kell pályázati úton a felsőoktatási intézményekben és karaikon működő, az Országos Tudományos Diákköri Tanács által elismert TDK-műhelyeket.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 50 támogatott, eredményesen lezárt program

II.11. Támogatni kell pályázati úton az Oktatási Hivatal által bejegyzett minősített szakkollégiumokat.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 40 támogatott, eredményesen lezárt program

II.12. Támogatni kell az Országos Tudományos Diákköri Konferencia központi szervezési feladatainak ellátását, valamint a tudományterületi szekciók előkészítését és lebonyolítását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: két év alatt legfeljebb 17 támogatott, eredményesen lezárt program

II.13. Támogatni kell pályázati úton a felsőoktatási intézmények hallgatóinak az Országos Tudományos Diákköri Konferencián történő részvételét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: két évben legfeljebb 3000 hallgató

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

II.14. Támogatni kell pályázati úton a tehetséges középiskolások felsőoktatási intézménybe történő bekerülését megelőző és követő bekapcsolódását a felsőoktatási tehetséggondozásba (Tehetségútlevél Program).

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 50 támogatott, eredményesen lezárt program

II.15. Támogatni kell pályázati úton a határon túli tudományos diákköri műhelyeket és rendezvényeiket.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 5 támogatott, eredményesen lezárt program

II.16. Támogatni kell pályázati úton a határon túli hallgatók és oktatók Országos Tudományos Diákköri Konferencián történő részvételét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: két év alatt legfeljebb 200-200 támogatott hallgató és oktató

II.17. Támogatni kell a hazai és határon túli tudományos diákköri tevékenységben résztvevő, az Országos Tudományos Diákköri Konferenciákon résztvevő hallgatók pályakövetési rendszerének kialakítását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: két év alatt egy támogatott, eredményesen lezárt program (az OTDK által lebonyolítva)

Az egyenlő hozzáférés biztosítása a tehetségsegítés területén, az értékalapú társadalmi mobilitás elősegítése

III.1. Támogatni kell pályázati úton a roma, valamint más szociokulturálisan hátrányos helyzetű fiatalok számára integráló környezetben megvalósuló tehetségsegítő programjainak megvalósítását. Segíteni kell a roma és más nemzetiségi önkormányzatok, szervezetek és Tehetségpontok, tehetségsegítő tanácsok együttműködésében kialakított programokat és azok megvalósítását. Támogatni kell a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma tanulók mentori tevékenységének segítését pedagógus-továbbképzésekkel

Az egyszerűen „csak” szegénységben élők, a „hitel károsultak” gyermekei „szociokulturálisan hátrányos helyzetűek”

közé sorolhatók? A hátrányos helyzetről döntő felelőssége...!?

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 50 eredményesen lezárt program

III.2. Támogatni kell pályázati úton a fogyatékkal élő fiatalok integráló környezetben megvalósuló tehetségsegítő programjainak megvalósulását, tehetségsegítő szolgáltatásokhoz történő hozzáférését és a fogyatékkal élő fiatalokat fejlesztő szakemberek tehetségsegítővé válását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 20 eredményesen lezárt program

III.3. Támogatni kell pályázati úton a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, az otthont nyújtó ellátásban, továbbá utógondozói ellátásban részesülő fiatalok intézményi és integráló környezetben megvalósuló tehetségsegítő szolgáltatásokhoz való hozzáférését. Továbbá támogatni kell ezen fiatalokkal foglalkozó szakemberek tehetségsegítővé válását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 20 eredményesen lezárt program

III.4. Támogatni kell pályázati úton a hátrányos helyzetű térségekben és településeken élő tehetséges fiatalok tehetségsegítő szolgáltatásokhoz való hozzáférését. Támogatni kell a tehetséggondozás területi eloszlásának kiegyensúlyozását célzó programokat.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 20 eredményesen lezárt program

A tehetségek és a tehetségsegítő személyek megbecsülése

IV.1. Támogatni kell pályázati úton a tehetségeket közvetlenül segítő szakemberek erkölcsi és anyagi megbecsülését.

A tehetségsegítő személyek megbecsülése: Magasabb óradíj.

A külsős közreműködők díjazása többszöröse, mint amennyi a megvalósító pedagógusnak tervezhető.

Az „évente legfeljebb 50 elismerésben részesülő személy” arányaiban kevés.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 50 elismerésben részesülő személy

IV.2. Támogatni kell az OKTV és más versenyeken, valamint nemzetközi versenyeken kiemelkedő eredményt elérő tanulók tanárainak elismerését.

Nem CSAK a verseny győzteseinek felkészítése igényel színvonalas munkát!

A hozzáadott érték legyen a szempont a felkészítő jutalmazásánál!

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 50 elismerésben részesülő személy

IV.3. Támogatni kell pályázati úton a kiemelkedően tehetséges fiatalokat erkölcsileg és anyagiilag (ösztöndíj, külföldi tanulmányút, mesterkurzus, konferencián való részvétel, tehetségek bemutatkozásának segítése /kiállítás, publikáció/, a tehetség kibontakoztatását szolgáló tárgyi eszközök beszerzése, stb.).

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 100 támogatott tehetség

A tehetségtudatos és tehetségbarát társadalom kialakulásának elősegítése

V.1. Támogatni kell pályázati úton a Nemzeti Tehetség Program célkitűzéseit népszerűsítő ismeretterjesztő rendezvények szervezését, tanulmányok, tanulmánykötetek megjelenését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 1 tanulmánykötet, legfeljebb 10 ismeretterjesztő rendezvény

V.2. Támogatni kell a Nemzeti Tehetség Program, valamint a legkiválóbb tehetséggondozó személyek, programok, közösségek és az esélyegyenlőséget célzó tehetséggondozó programok bemutatását, kulturális, sport, képzőművészeti rendezvényeken médiában.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 3 rendezvény

V.3. Támogatni kell pályázati úton a tehetségsegítő tanácsok működését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 40 támogatott tehetségsegítő tanács

Hazai és határon túli magyar tehetségfejlesztő közösségek nemzeti együttműködésének segítése

VI.1. Támogatni kell pályázati úton a hazai és határon túli tehetségsegítő hálózat együttműködését szervező Nemzeti Tehetségpont működését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: a Nemzeti Tehetségpontot fenntartó Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetségének támogatása

VI.2. Támogatni kell pályázati úton, a határon túli Tehetségpontokban működő tehetségsegítő műhelyeket.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 20 támogatott, eredményesen lezárt program

VI.3. Támogatni kell pályázati úton a hazai és határon túli együttműködéssel megvalósuló tehetséggondozó programokat, tehetséggondozó műhelyeket és a hozzájuk kapcsolódó szaktáborokat, versenyeket.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2015. június 30.

Indikátor: évente legfeljebb 10 eredményesen lezárt program

VI.4. Támogatni kell pályázati úton a határon túli szakemberek képzését.

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. június 30.
Indikátor: évente legfeljebb 100 résztvevő szakember

VI.5. Támogatni kell pályázati úton a határon túli tehetségsegítő tanácsok működését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. június 30.
Indikátor: évente legfeljebb 5 eredményesen lezárt program

VI.6. Támogatni kell a határon túli magyar középiskolás tanulókat az Ady Endre ösztöndíjjal.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. június 30.
Indikátor: évente legfeljebb 300 támogatott tanuló

A magyar tehetségsegítés eredményeinek az Európai Unió tagállamaival és más államokkal való megismertetése

Támogatni kell a sikeres magyar tehetségsegítő programok és megoldások idegen nyelveken való folyamatos megjelenítését és megismertetését mind az EU-ban, mind más országokban. A tehetségsegítés jó példáinak EU-adaptálásra való előkészítését, EU Tehetségnapok, tehetségsegítő EU együttműködés kezdeményezését. Támogatni kell a Nemzeti Tehetség Program célkitűzéseit szolgáló nemzetközi tapasztalatcserét. A támogatásnak összhangban kell lennie a tehetségsegítés egyéb forrásaival, kiemelten az EU-s forrásokkal.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. június 30.

Vélemények, hozzászólások

Az anyagban a tehetségprogramokkal kapcsolatos megjelenő tervek, célok egyértelműsítik a kormányzat oktatáspolitikájának irányvonalát. A támogatások módjai: pályázatok, és a támogatottak köre egyértelműek, lefedik az oktatás egészét. A hozzárendelt tervezett összegeket azonban hiányolom, a tavalyi évi terjedő időszaké ugyan meg van - jó lenne viszonyítani.

A tehetségfejlesztés kiemelten fontos feladat rövid és hosszabb távon - mind a közoktatás, mind az egész társadalom felemelkedése szempontjából. A kapott anyag alapján annak logikus, részletes kidolgozása nagyon ígéretes!

Meg kell teremteni a Program fokozatos és töretlen megvalósításához a szükséges feltételeket, mert az bőven megtérülhet a jövőben!

A Nemzeti Tehetség Program 2013-2014. évi cselekvési programjáról szóló kormányhatározat előterjesztése alapos helyzetelemzésre épül.

Részletesen bemutatja az elmúlt években végrehajtott feladatokat és arra építetten vázolja fel a 2013 - 2014. évi cselekvési programot.

A cselekvési program koherens a köznevelésről szóló törvény és egyéb szabályzók, rendeletek előírásaival.

A cselekvési program pozitívuma, hogy hangsúlyozza a kisgyermekkorai tehetségek felfedezését, a szülők szerepét, valamint a mentor pedagógusok fontosságát.

A programban a tehetségsegítő hagyományok őrzése és gazdagítása fejlesztése területén továbbra is kiemelten fontosnak tartom az óvodai tehetségsegítő műhelyek működtetését, a mentori hálózat kiépítését, a művészeti és sportversenyek támogatását.

Az egyenlő hozzáférés biztosítása a tehetségsegítés területén hangsúlyozott a roma, valamint más szociokulturálisan hátrányos helyzetű fiatalok tehetségsegítése, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma gyermekek/tanulók mentori tevékenységének segítése, mely idő- és életszerű.

- A tehetségsegítő hagyományok őrzése és gazdagítása fejezetben II.1-II.6. keveslem az indikátor számokat.

- Az egyenlő hozzáférés biztosítása III.1 pontjában szintén keveslem az indikátor számot. (roma és más nemzetiségek programjainak megvalósításáról van itt szó) Ráadásul itt megjelenik a roma tanulók mentori tevékenységének segítése ped. képzettséggel. Erre vonatkozóan nem találtam indikátor számot, megjegyzést máshol sem.

- A III.2 pont indikátor számát is nagyon kevésnek tartom.

Nehezen értelmezhető viszont, hogy miért kell db-ra meghatározni, hogy évente hány eredményesen lezárt program legyen, szerintünk nem a mennyiség, hanem a pályázatok minősége a fontos.

Pozitívum, hogy a tehetségsegítők elismerése is belekerült a Nemzeti Tehetség Programba, bár kételyeink vannak afelől, hogy lesz-e rá anyagi fedezet.

Az elvekkkel, célokkal egyet értünk, az anyagot jónak tartjuk. A megvalósítással kapcsolatban vannak észrevételeink:

1. Célszerű lenne kisebb összegű anyagi forrást biztosítani a határon túli versenyzők hazai versenyeken való részvételéhez. Ez nem fér bele a VI.3. pont 10 támogatandó keretébe. Pl. az Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny döntőjére utazó határon túliak támogatására jó lenne egy alap.
2. Jó lenne, ha a következő tanév tervezési időszakára eredményhirdetés lenne. A nyertes tanulmányi versenyeket célszerű lenne, ha elfogadná a KIK „minisztérium által támogatott” versenynek, mert csak annak a részvételi költségéhez járul hozzá.
3. Legkésőbb októberre eredményt kellene hirdetni a versenyekkel kapcsolatban, mert akkor meg kell jelentetni a versenyfelhívásokat és nem mindegy, hogy kap-e támogatást egy verseny, vagy nem.
4. Egy biztos anyagi háttér jó lenne a nagy hagyományokkal rendelkező tanulmányi versenyeknek. Nem várjuk el, hogy pályázat nélkül kapjon pénzt, de valamilyen könnyített eljárás kellene.
5. Jó lenne, ha a Tehetségpontok már több éve futó programjai valamilyen szinten előnyt élvezhetnének a folytonosság biztosítása érdekében. Pl. 3 éve folyamatosan megy pályázati finanszírozással a természettudományos műhelyünk programja. Nagy csalódás lenne a gyerekeknek, ha nem lenne. Más forrásunk nincs.

Egyesületünk is az egyik legfontosabb oktatási kérdésnek tartja- a motiváció kialakítása és fenntartása mellett- a tehetséggondozást.

Amit nem látunk ebben az anyagban elég hangsúlyosnak- de igazság szerint inkább marginális-, az a tehetségek azonosítása, korai felismerése.

Amit kiemelnénk, hogy nagyon jó:

- egymásra épültség: programok, versenyek, a határon belül és kívül

- a valóban csúcskiemelkedők versenyeztetése

DE!

A 13. oldalon megjelenő Tehetségútlevél program alapján úgy tűnik, mint ha az általános iskola nem kapna megfelelő szerepet ebben a programban.

HA az általános iskolákban jól működő tehetségazonosítás lenne, ha nem is speciálisan(pl. biológia, kémia) lenne tehetséggondozás, hanem természettudományos, nyelvi, logikai stb. emelt képzési lehetőség/szakkör lenne, már a középiskolát is szélesebb látókörrrel/ alapokkal kezdené el.

Rendkívül fontosnak tartjuk a roma tehetségazonosítást, tehetséggondozást! DE! Ebbe(és pl. a szakmunkásképzés modernizálásába) már felfoghatatlanul nagy összegek kerültek be az utóbbi x(sok) évben, de gyakorlatilag az eredmény nem jelent meg egyik témában sem. Olyan programok kellenének, amik végre valóban eredménycentrikusak, mert nekem ezek is, amik ebben az anyagban vannak, jók, de ki/mi garantálja azt, hogy valamiféle eredménye lesz?!

A IV. fejezet említi a tehetségbarát társadalom kialakítását.

Meggyőződésünk, hogy elméletileg minden társadalom, így a mai magyar társadalom is pártolja, elismeri a tehetséget- a teljesítményt. SZÓBAN!

Ami ehhez kapcsolódik az anyagban, az emellett nagyon fontos, és úgy gondoljuk, hogy eredményes is lehet, mert azért annak a lehetősége is fennáll, hogy a közép- felsőoktatásban kiemelten kezelt tehetségek nem Magyarországon fogják a tehetségüket felnőttként kamatoztatni.

A sok kiemelt dolog között a legfontosabb: a valóban tehetséges, de a kiemelt gimnáziumokba szociális okok miatt(is) be nem kerülők azonosítása, támogatása.

Tiszteljük az elitgimnáziumok tehetséggondozását, de fontosabbnak tartjuk azon tehetségek azonosítását, felkarolását, akik ide - bármilyen ok miatt- nem kerülhetnek be, pedig van bennük bőven spiritusz!

EZÉRT IS(!!!!!) helyeznénk sokkal nagyobb hangsúlyt az általános iskolai tehetségazonosításra és a kiemelkedők segítésére. Akár úgy is, hogy ennek készülne egy kurzusfüggetlen, az ország egészére kiterjedő mérőanyaga, pl. 4.,5. vagy 6. osztályban, amire az általános iskola már építhetne, gondolhatná a tehetséget, AKI valóban tehetséges, akár felvételtől függetlenül a tehetségének megfelelő területű és szintű középiskolába kerülhetne.

Ha nem, attól tartunk, hogy több tehetséges, de nem erős szociális háttérű vagy a hangsúlyt máshová helyező családok elsősorban fiúgyermekei előbb kihullanak a tehetségek sorából, mint hogy középiskolába kerülhetnének!

III. kérdés, hogy a tehetséggondozó középiskolák mennyire a kreatív/ szabad gondolkodást helyezik előtérbe a sok.sok minden pontos megtanulása helyett/ mellett.

A jó cselekvési terv hatékony és eredményes megvalósulását veszélyeztetheti:

a) a pályáztatási rendszer bizonytalansága

A hazai pályázati források kezeléséről az előterjesztés helyesen állapítja meg, hogy az elmúlt években nem volt egységes. A pályáztatási rendszer **jelenleg sem működik megfelelően**: késnek a kiírások, sokáig húzódik az elbírás, kevés idő van a megvalósításra, ezért a megvalósuló pályázati programok hatékonysága nem éri el az optimális szintet, a programok folyamatossága, kiszámíthatósága nem megfelelő. Pl. az elmúlt hetekben megjelent pályázati kiírások közt van olyan

(mint a Tehetségsegítő Tanácsok működésének támogatására kiírt pályázat esetében), melynek várható elbírálása augusztus végére várható – ha nem csúszik szokás szerint több hetet, ugyanakkor a megvalósítás határideje szeptember vége - miközben több hónapra való tevékenységeket kellene megvalósítani. Az elmúlt években a 30-60 órás tehetséggondozó programok elbírálása és a program lezárása között túl rövid volt az idő. Az intézményeknek nincs pénze a pályázati programot az elbírálás kihirdetése előtt elkezdni. Ilyen esetben az elnyert támogatások felhasználásának hatékonysága nagyon bizonytalan. A rövid megvalósítási idő miatt a programok kampány jellegűek. Nagy a veszélye, hogy a helyes elgondolások nem megfelelően valósulnak meg a gyakorlatban (papíron persze minden rendben lehet).

b) az állami fenntartású intézmények önállóságának csökkenése, adminisztráció növekedése

A pályázati adminisztráció (pénzügyi elszámolás) egyre bonyolultabbá vált az évek során. Az állami fenntartású intézményekben jelentősen megnövekedett a bürokrácia, lényegesen csökkent az intézmények önállósága, ez a tényleges tehetséggondozó munka kárára válik: ilyen helyzetben csökkenhet a pályázási hajlandóság, illetve a pályázati programok megvalósítóinak energiáit elvonja a tényleges tehetséggondozástól. (Még egy marék szeg vásárlásához is árajánlatot, megrendelöt, teljesítésigazolást várnak el - még akkor is, ha a pályázati pénzt már átutalták a fenntartó - KIK - számára.)

Fontos lenne a tehetséggondozás különböző formáival foglalkozó civil szervezetek (sportegyesületek, kulturális egyesületek, tehetséggondozó egyesületek) számára is nagyobb lehetőséget biztosítani a Nemzeti Tehetség Program feladatainak megvalósításában (pályázati részvételi lehetőségek).

A köznevelési törvény szerint a 6 és 8 évfolyamos gimnáziumok a tehetséggondozás elsődleges színterei, ugyanakkor nagyon sok olyan tehetségterület (manuális, művészi, testi stb.) van, amelynek fejlesztése nem ezekben az intézményekben történik.

Összességében a cselekvési programot megvalósíthatónak, részletesnek, a kitűzött célok megvalósítására alkalmasnak, minden területre kiterjedőnek tartjuk.

Más vélemény!:

Attól eltekintve, hogy a program illeszkedik a hosszú távú tervbe, a pályázati rendszerrel, mint a megvalósítást segítő formával, nem értünk egyet. Nem kiszámítható és hosszú távon nem biztos a finanszírozás sem. Főleg az utófinanszírozott programok esetében. A bonyolult elszámolás a tényleges munkától veszi el az időt és energiát. A rövid megvalósítási határidő miatt kampányjellegűek azok a tevékenységek, amelyeknek folyamat jelleggel kellene működniük. A túlszabályozottság, uniformizálás miatt sérül a tehetséggondozás is.

Kevés lehetőség nyílik a civil szervezetek, sportkörök pályázatokon való részvételére. Nem emelnénk ki a 6 és 8 osztályos gimnáziumokat, mint a tehetséggondozás kiemelt színtereit. Legyen itt is esélyegyenlőség!

Az intézményeket a tanuló létszám szerint lehetne anyagi támogatásban részesíteni, megadva bizonyos idő intervallumot, amely lejártá után ellenőrizhető lenne az eredményességet. Ezután lehetne differenciáltan egy-egy időszakra támogatást nyújtani.

A tehetségsegítő pedagógusok elismerése ne csak versenyeredmények alapján történjen, hanem a folyamatos, magas színvonalú mentori munka is díjazás alá essen!

Szintén más vélemény:

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A tehetséggondozás címén nem intézményeket, („épületeket, falakat”) kell finanszírozni, mert az intézményi programok finanszírozása alkalmas arra, hogy helyzetbe hozzon egyes intézményeket a másik rovására. A felismert tehetségeket a megfelelő szakirányú tanár-tehetségekhez kellene irányítani úgy, hogy a gyermeknek ne kelljen iskolát váltania, „maradjon a saját iskolájában”, csak a tehetséggondozásra járjon az arra érdemes tanárhoz. Ezzel kiküszöbölhető lenne a konkurenciaharc, nem lennének ellenérdekeltek az iskolák.